

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 12P/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419200398
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kováčsová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4419200398.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Evou Kováčsovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., S. XXX, otec I. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX, t. č. A. F., D. S. č. XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z m e ň u j e rozsudok Okresného súdu Nové Zámky 18P/20/2016-22 zo dňa 27.01.2017 v časti výšky výživného na maloletého I. H., nar. XX.XX.XXXX tak, že sa výživné zo strany otca zvyšuje zo sumy 60,- eur na sumu 80,- eur počnúc od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 21.01.2019 domáhala zvýšenia výživného na maloletého zo sumy 60,- eur na sumu 120,- eur mesačne počnúc od právoplatnosti rozsudku. Návrh odôvodňovala tým, že s otcom maloletého nežijú spolu, odo dňa zverenia maloletého do jej starostlivosti bola otcovi určená povinnosť prispievať na jeho výživu 60,-eur, v ktorom čase maloletý chodil do materskej škôlky, v súčasnosti navštevuje školu, tým jeho potreby a záujmy vzrástli. Ona pracuje v poľnohospodárstve, má sezónnu prácu s nepravidelným príjmom.

2. Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 05.03.2019 uviedol, že žiada aby súd predmetnú vec prejednal v jeho neprítomnosti, nakoľko čaká termín pojednávania na podmienene prepustenie, so zvýšením výživného na sumu 120,- eur nesúhlasí s poukazom na svoje majetkové pomery, má exekučné podľžnosti, navyiac ďalšiu vyživovaciú povinnosť k prvému synovi W. H.. Žiadal dočasne znížiť výživné na minimum, kým si neusporiada svoje pohľadávky. Poukázal na to, že matka predtým ako sa zamestnala v poľnohospodárstve mala pravidelný príjem, ktorý zanechala s poukazom na to, že prácu nezvláda. Bol názoru, že návrh na zvýšenie výživného podala matka účelovo z dôvodu, že aj ona má exekúcie a je vo finančnej tiesni. Uviedol, že po výkone trestu sa bude snažiť platiť na výživu maloletého čo najviac.

3. Kolízna opatrovníčka uviedla, že nakoľko od právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia uplynula doba, počas ktorej sa zmenili pomery na strane maloletého, ktorý má zvýšené náklady, s poukazom na súčasné majetkové pomery a možnosti otca navrhla výživné zvýšiť maximálne o 20,- eur mesačne.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením s pripojeným spisom 18P/20/2016, ostatnými na vec sa vzťahujúcimi listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový a právny stav:

5. Naposledy rozsudkom tunajšieho súdu 18P/20/2016 zo dňa 27.01.2017 právoplatným dňa 13.02.2017, súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou bol maloletý I. H., narodený XX.XX.XXXX zverený

do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu od 01.02.2017 sumou 60,- eur mesačne vždy do 15.dňa toho-ktorého mesiaca k rukám matky. V čase uvedeného rozhodnutia súd vychádzal z príjmu matky, pozostávajúceho z jej zárobku za obdobie od júla 2016 do decembra 2016 v priemere v čistom v sume 542,- eur pri zohľadnení, že je bez ďalšej vyživovacej povinnosti. U otca vychádzal z toho, že je zamestnaný v spoločnosti CIKAUTXO s priemerným zárobkom vo výške cca 450,- eur, pri zohľadnení ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletému Lukášovi H., narodenému XX.XX.XXXX, na ktorého otec uhrádzal výživné vo výške 120,- eur. V čase tejto úpravy mal maloletý Michal 5 rokov, navštevoval materskú školu.

6. Čo sa týka miery súčasnej životnej úrovne rodičov, ich majetkových a osobných pomerov z dokazovania v tejto veci vyplýva:

6.1 M a t k a žije s maloletým v spoločnej domácnosti s jej rodičmi v ich rodinnom dome na adrese F., S. XXX. Jej otec je dôchodca, matka je vedená ako nezamestnaná, nepoberá žiadne dávky. Matke nepridudla ďalšia vyživovacia povinnosť, partnera nemá, rodičom prispieva na náklady bývania mesačne sumou 50,- eur, náklady na stravu hradia rovnakou mierou. Zamestnaná je na dobu určitú do 30.09.2019 v spoločnosti TOMATA s.r.o. Kolárovo s výkonom práce v Kolárove. Pracuje na 3 smeny, s priemerným čistým mesačným zárobkom vo výške 520,- eur. Náklady na dochádzku do práce sú mesačne vo výške 40,- eur. U predchádzajúceho zamestnávateľa v spoločnosti Kromberg & Schubert s.r.o. Kolárovo bola zamestnaná v čase od 01.07.2016 do 31.08.2017, pracovný pomer podľa oznámenia tohto zamestnávateľa ukončila zo zdravotných dôvodov, u tohto zamestnávateľa v období od júla 2017 do júna 2017 mala priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 566,60 eur. Následne od 07.09.2017 bola zamestnaná v spoločnosti ZELSTAR s.r.o. Zemné, kde v období od augusta 2018 do februára 2019 mala priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 365,35 eur. Matka nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani hnuteľnosť vyššej hodnoty, nie je vlastníčkou motorového vozidla.

6.2 O t e c maloletého sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Komárno 0T/25/2017 od 09.08.2017 do 07.06.2018, vo veci Okresného súdu Levice 4T/56/2017 od 07.06.2018 do 07.06.2019 a vo veci Okresného súdu Galanta 0T/17/2015 od 07.06.2019 do 07.06.2020. Podľa odpisu registra trestov bol doposiaľ otec maloletého 13 krát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť z toho dva krát pre prečin zanedbania povinnej výživy. Vo výkone trestu bol zaradený do práce od 29.08.2017 do 12.04.2018, v súčasnosti je pracovne zaradený od 12.04.2018 a za obdobie od marca 2018 do februára 2019 mal vykázanú čistú mzdu v priemere vo výške 151,- eur. Podľa lustrácie sociálnej poisťovne a oznámenia zamestnávateľa v období od 28.07.2016 do 05.12.2016 bol zamestnaný v spoločnosti AgroContract Mliečna farma a.s. Jasová, pracovný pomer bol rozviazaný dohodou, kde za obdobie august až november 2016 zarobil mesačne v hrubom v priemere 664,- eur. Následne okrem iného pracoval na dohodu o pracovnej činnosti od 01.03.2017 do 14.08.2017 u W. Y. GRANDIFLORA - záhradníctvo s priemernou čistou mzdou vo výške 78,- eur (podľa udania otca jeho mesačný príjem v tejto spoločnosti bol vo výške cca 200,- eur). Má naďalej vyživovaciu povinnosť k maloletému W. H., na ktorého na základe rozsudku Okresného súdu Levice 12P/205/2014-73 zo dňa 27.10.2016 prispieva výživným určeným vo výške 70,- eur od 13.11.2014, zároveň mal týmto rozsudkom vyčíslené zročné výživné za obdobie od 13.11.2014 do 27.10.2016 vo výške 1.073,79 eur, na zaplatenie ktorej sumy bol zaviazaný v mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným. Otec nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani hnuteľnosť vyššej hodnoty, nie je vlastníkom motorového vozidla.

7. Maloletý I. nastúpil od 01.09.2017 na základnú školu v F., v súčasnosti v školskom roku 2018/2019 je žiakom druhej triedy ZŠ v Y.. S nástupom do školy sa zvýšili jeho výdavky na nákup učebných pomôcok, zošitov, obalov, peračníku, písacích potrieb, úboru, cvičiek či iných potrieb spolu v sume cca 50,- eur, poplatky ZRPŠ vo výške 15,- eur, príspevok do triedneho fondu 8,- eur, za družinu mesačne 10,- eur, príspevok na obed 4,- eurá mesačne. Okrem toho maloletý mesačne precestuje 20,- eur. Vo voľnom čase navštevuje krúžok karate v Zemnom, za ktorý sa mesačne platí 10,- eur. Mimoriadne výdavky či už zo zdravotných alebo iných dôvodov nemá.

8. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že od posledného rozhodnutia o výživnom sa jej bytové pomery nezmenili, okrem zárobku iný príjem nemá. Zamestnanie u predchádzajúceho zamestnávateľa v spoločnosti KROMBERG & SCHUBERT s.r.o. skončila jednak zo zdravotných dôvodov ako aj z dôvodu, že maloletý mal nastúpiť do školy a bola toho názoru, že sa bude potrebné s ním učiť. Tento jej pracovný pomer skončil dohodou. Ďalej uviedla, že maloletý zmenil základnú školu z dôvodu lepšej úrovne tejto

školy v Kolárove. Z ÚVTOS Želiezovce má každý mesiac na výživu maloletého poukazovanú sumu 20,50 eur.

9. Otec maloletého, ktorý bol vypočutý cestou dožiadaného Okresného súdu Levice, v zápisnici zo dňa 24.06.2019 uviedol, že je ochotný platiť na syna výživné, ale v nižšej sume ako žiada jeho matka, nakoľko nemá príjem. Takmer všetok jeho príjem vo výkone trestu ide na pohľadávky exekútorov a výživné. Jeho majetkové pomery sa nezmenili od posledného rozhodnutia o výživnom, nevlastní žiadny majetok. V spoločnosti GRANDIFLORA, kde pracoval na dohodu s príjmom cca 200,- eur ukončil pracovný pomer z dôvodu nástupu do výkonu trestu. Poukázal na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému Lukášovi H.. Maloletému I. iné plnenie ako má súdom určené neposkytuje. Po prepustení z výkonu trestu sa chce zamestnať a riadne platiť výživné a zároveň doriešiť svoje pohľadávky z exekúcií.

10. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Podľa § 62 odsek 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 odsek 1 Zák. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o rodine, je súd pri rozhodovaní o zmene výživného povinný posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúceho rozhodnutia, prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od predchádzajúcej úpravy o výživnom (§ 78 ods. 3 Zák. o rodine). Ďalej súd musí brať do úvahy právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle (§ 62 ods. 2 Zák. o rodine), okrem toho zohľadní všeobecné hľadisko, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§ 75 ods. 1 Zák. o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pokiaľ sú tieto obmedzené, stávajú sa odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, prospešné pre jeho všestranný vývoj. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, pričom na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča súd prihliadne aj vtedy, ak sa tento vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, či majetkového prospechu, ako aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Na viac súd prihliada aj k tomu, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

15. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Od právoplatnosti posledného rozhodnutia t.j. od 13.02.2017 ku dňu rozhodnutia v tejto veci uplynula doba viac ako 2,5 roka, pričom z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že za toto obdobie nastala výrazná zmena pomerov na strane maloletého a čiastočne aj u rodičov. U maloletého Michala zmena pomerov nastala v tom, že v čase predchádzajúceho rozhodnutia mal 5 rokov, navštevoval materskú školu v súčasnosti navštevuje 2.triedu ZŠ v Kolárove, z ktorého dôvodu sú výrazne vyššie výdavky na jeho odôvodnené potreby, či už na oblečenie, obuv, stravu, kultúrne vyžitie, návštevou krúžku, školy kde má ročné výdavky na školské potreby cca 50,- eur, poplatok ZRPŠ 15,- eur, triedny fond 8,- eur a mesačne príspevok na stravu 4,- eurá, cestovné do školy 20,- eur, krúžok karate v Zemnom 10,- eur.

Zmena pomerov na strane rodičov nastala v tom, že matka v čase posledného rozhodnutia mala príjem vo výške v priemere 542,- eur. V súčasnosti má priemerný mesačný zárobok vo výške 520,- eur z čoho vyplýva, že jej príjem sa znížil o 22,- eur. Vzhľadom na to, že k zmene predchádzajúceho zamestnávateľa s vyšším príjmom došlo na základe dohody bez preukázania matkou tvrdených zdravotných dôvodov, súd s poukazom na § 75 odsek 1 veta druhá Zákona o rodine pri rozhodnutí o zvýšení výživného vychádzal z jej predchádzajúceho vyššieho zárobku. Matka oproti predchádzajúcemu obdobiu nenadobudla žiadny nehnuteľný majetok ani hnutelnosť vyššej hodnoty a nepridubla jej ďalšia vyživovacia povinnosť.

V súvislosti s povinnosťami matky vo vzťahu k maloletému, je nevyhnutné poukázať na to, že tak ako doposiaľ, matka nie je povinná sama pokrývať potreby maloletého t.j. nahrádzať vyživovaciu povinnosť otca voči dieťaťu. Matka tým, že má maloletého zvereného do osobnej starostlivosti plní svoju vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere poskytovaním vecných plnení (napríklad zabezpečením bývania, stravy, nákupu ošatenia, zabezpečenia osobnej starostlivosti a podobne).

U otca v čase poslednej úpravy súd vychádzal z jeho príjmu vo výške cca 450,- eur, v súčasnosti vo výkone trestu dosahuje príjem v priemere vo výške 151,- eur, z čoho vyplýva, že oproti predchádzajúcemu obdobiu sa jeho príjem znížil mesačne o 299,- eur. Tu je však potrebné uviesť, že situáciu, v ktorej sa otec v súčasnosti nachádza, t.j. skutočnosť, že je vo výkone trestu si privodil sám vlastným pričinením, preto analogicky podľa § 75 odsek 1 veta druhá Zákona o rodine, súd pri zvýšení výživného vychádzal z jeho príjmu, ktorý dosahoval v čase poslednej úpravy. Otec od poslednej úpravy výživného nenadobudol žiadnu nehnuteľnosť, ani hnutelnosť vyššej hodnoty. Otec argumentoval svojimi súčasnými majetkovými pomermi, nízkym príjmom a poukazyval na to, že má rôzne exekúcie, na ktoré sú mu vykonávané zrážky. Z vyššie citovaného ustanovenia § 62 Zákona o rodine vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť a preto nie je založená na ľubovôli či aktuálnom rozporení povinnej osoby. Z dokazovania vyplýva, že zdravotný stav otca mu nebráni v tom, aby sa zamestnal a mal príjem aspoň vo výške minimálnej mzdy, ktorá v roku 2019 v súlade so zák. č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády č. 300/2018 Z.z. predstavuje 520,- eur, z ktorej sumy by vedel uhrádzať výživné primerané potrebám maloletého pri zohľadnení jeho ďalšej vyživovacej povinnosti.

Z týchto dôvodov, keďže je zrejmé, že doteraz určené výživné na maloletého nemôže postačovať na pokrytie všetkých, pravidelne sa opakujúcich potrieb aj s prihliadnutím na výraznú zmenu pomerov, ktorá u neho nastala v tom, že sa stal žiakom základnej školy, preto súd pristúpil k zvýšeniu výživného zo sumy 60,- eur na sumu 80,- eur počnúc od právoplatnosti rozsudku.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 s poukazom na § 111 a nasl. CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, keď pre daný druh konania zákon neustanovuje iný spôsob ich náhrady.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 citovaného zákona) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 citovaného zákona).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.